Åbent brev til Erhvervsministeren, Klima-, Energi- og Forsyningsministeren og Formand for Energinet

Brug strømmen dér, hvor den produceres

I Nordvestjylland mærker vi effekten af det nationale stop for nye tilslutninger til elnettet mere end de fleste. Det har alle dage været det mest effektive at bruge strømmen, hvor den bliver produceret, og i Nordvestjylland producerer vi langt mere grøn strøm, end området bruger. Alligevel må lokale industrivirksomheder sætte elektrificering og investeringer på pause, fordi de ikke kan få den nødvendige nettilslutning. Det er ikke alene et lokalt problem. Det er dårlig udnyttelse af Danmarks energiinfrastruktur.

Regeringen og et bredt flertal i Folketinget har med akutplanen for elnettet taget et nødvendigt skridt mod at prioritere den knappe kapacitet bedre på landsplan. Men prioriteringen må ikke bygge på en forestilling om, at kapacitetsproblemet er ens over hele landet. Den skal tage højde for, hvor strømmen produceres, hvordan de lokale distributionsnet er dimensioneret, og om nyt forbrug faktisk kan aflaste det samlede elsystem og Energinets transmitionsnet

"I Klog Energi samarbejdet ved vi, at klog energi er grøn energi, og det er en af forudsætningerne for at hele Europa kan indfri ambitionerne for grøn omstilling og CO2-reduktioner. En anden forudsætning er, at vi kan bruge den grønne strøm til at skabe vækst der, hvor strømmen produceres. De lokale netejere har i samarbejde med Struer, Lemvig og Holstebro Kommuner skabt et fundament, der lige nu bliver forspildt i et område, der har behov for industriel udvikling."

***Kenneth Tønning**, Borgmester, Holstebro Kommune*

Produktions Danmark i venteposition

I Struer, Lemvig og Holstebro Kommuner, er kommunerne gået sammen om Klog Energi samarbejdet sammen med større forbrugere og netselskabet NOE Net's, der er ansvarlig for el distribution i området. Der produceres i gennemsnit omkring tre gange så meget strøm fra landbaseret vedvarende energi, som der forbruges lokalt i området. Hertil kommer den havvind, der føres i land i området. Klog Energis opgørelse viser samtidig, at et område med 1,7 procent af Danmarks befolkning står for omkring 11 procent af både landets landvind- og solcelleproduktion. Det er ovenikøbet kun den nuværende produktion. De tre kommuner behandler aktuelt et projekt med 260 ha solceller og 11–14 vindmøller, svarende til 250 MW ny vedvarende energi på tværs af vores tre kommuner.

Det lokale distributionsnet er bygget til at håndtere den store produktion. Derfor er situationen en anden end i områder, hvor både transmissionsnet og distributionsnet er presset af stort forbrug. Når lokale virksomheder vil elektrificere, kan et større lokalt forbrug tværtimod mindske behovet for at transportere strømmen over lange afstande og både reducere belastningen af transmissionsnettet samt spare borgerne i Nordvestjylland penge.

"Vi har et stærkt lokalt elnet i Nordvestjylland. Set fra vores side er der ikke noget i distributionsnettet, der hindrer mere forbrug. Der produceres ingen steder i Danmark mere grøn strøm, og derfor bør Nordvestjylland være det sidste sted i landet, hvor virksomheder begrænses i at elektrificere. Som det er i dag, påfører vi vestjyderne omkostninger til at flytte strømmen ud af området."

***Lars Naur**, administrerende direktør i Jysk Energi og bestyrelsesformand i NOE Net*

Derfor er det naturligt, at når en virksomhed som FMC (tidl. Cheminova) lukker, frigives den ledige kapacitet til nye tiltag, indtil der atter er tung industriproduktion på Rønland. Det er desværre under den gældende akutplan, ikke muligt, og derfor sker der et unødvendigt tab af arbejdspladser, investering og udvikling i området.

Konsekvensen er tabte investeringer

Arla og BIRN vil investere og elektrificere. Andre energiintensive virksomheder står med de samme overvejelser. Når de ikke kan få sikkerhed for den nødvendige adgang til strøm og nye nettilslutninger, bliver investeringer udskudt, flyttet til udlandet eller helt opgivet. Det koster arbejdspladser, konkurrenceevne, CO_2-reduktioner og nedgang i eksporten som så påvirker Danmarks betalingsbalance

"Arla arbejder målrettet for at nå vores klimamål for 2030. På vores mejerier i Holstebro ønsker vi at gennemføre betydelige investeringer i elektrificering af energitunge produktionsprocesser og derved omlægge store dele af energiforbruget fra gas til el. Men uden sikker adgang til den nødvendige netkapacitet risikerer investeringerne at blive forsinket eller reduceret.

Det betyder ikke alene færre CO_2-reduktioner, men også svækket konkurrenceevne og færre muligheder for at fastholde og udvikle arbejdspladser i Vestjylland. Det er særligt paradoksalt i en landsdel, der gennem årtier har bidraget væsentligt til Danmarks grønne energiproduktion gennem vindmøller, solceller og anden energiinfrastruktur.

Hvis virksomheder, der ønsker at investere i grøn omstilling, ikke kan få adgang til den nødvendige elforsyning, risikerer Danmark at tabe både investeringer, eksport og tempo i den grønne omstilling."

***Kenneth Kallesøe**, Site Director, Arla*

”Nordvestjylland har siden 90’erne drevet udbygningen af grøn energi i Danmark. Med teknologi, viden og ressourcer har området bidraget væsentligt til hele landets grønne omstilling. Hvis vi ikke har muligheden for at tilbyde den energi til virksomheder, der ønsker at investere i vores landsdel, forsvinder incitamentet til at bygge mere, og man hindrer vores mulighed for at øge tilflytning og skabe vækst i området.”

***Marianne Bredal**, Borgmester, Struer Kommune*

Også batterianlæg skal vurderes efter deres faktiske virkning. Et batteri, der placeres og drives uden hensyn til nettet, kan øge belastningen. Men et batteri, der lagrer strøm ved høj produktion og leverer den tilbage på netvenlige tidspunkter, kan være en del af løsningen. Reglerne bør belønne den adfærd frem for at behandle alle projekter ens.

“Vi beder ikke om særbehandling. Vi beder om, at reglerne skelner mellem områder, hvor kapaciteten reelt er knap, og områder, hvor mere lokalt forbrug kan gøre elsystemet mere effektivt.”

***Jens Lønberg Pedersen**, Borgmester, Lemvig kommune*

Tre ændringer til akutplanen, der kan gennemføres nu

- Indfør grønne områder, hvor distributionsnettet er dimensioneret til nye tilkoblinger.
- Vurder den konkrete kapacitet i både transmissionsnettet og det lokale distributionsnet. Et nationalt kapacitetsproblem må ikke automatisk udløse samme begrænsning i alle egne.
- Giv prioritet til fleksibelt forbrug, lokal anvendelse af lokal produktion samt batterier og andre fleksible løsninger, der aflaster nettet.

Det er nødvendigt med en akutændring

Vi opfordrer derfor regeringen, Folketingets partier og Energinet til at sikre, at de nye regler giver plads til lokale løsninger og geografiske forskelle.

Vi har strømmen. Vi har virksomhederne. Og vi har et lokalt net, der er klar til mere forbrug. Nu skal reglerne gøre det muligt at koble det sammen og skabe værdi og arbejdspladser.

Underskrivere:

Lars Naur, Administrerende direktør, Jysk Energi og bestyrelsesformand i NOE Net

Kenneth Tønning, Borgmester, Holstebro Kommune

Jens Lønberg Pedersen, Borgmester, Lemvig kommune

Marianne Bredal, Borgmester, Struer Kommune

Emil Husted Brodersen, Koncernchef – Energi & Bæredygtighed BIRN Group

Kenneth Kallesøe, Site Director, Arla

Ole Wehlast, Forbundsformand, Fødevareforbundet NNF

Jesper Olesen, Formand, Dansk Metal Nordvestjylland

Ulrich Bang, Vicedirektør, Dansk Erhverv

Kontakt:

Faglige henvendelser

Torben Antonsen
Kommunikationsansvarlig, Jysk Energi
tan@jyskenergi.dk
53 54 38 15

Politiske henvendelser

Ulrik Torp Svendsen
Vice President, Strategic Business Development, Holstebro Kommune
uts@holstebro.dk
24 91 32 81